

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил "23" июндаги
180-сонли буйруғига
2-илова

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ОНА ВА БОЛА САЛОМАТЛИГИ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТИББИЁТ МАРКАЗИ**

“ОДАТИЙ ҲОМИЛА ТУШИШИ” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ ТИББИЙ ЁРДАМ КЛИНИК СТАНДАРТИ

ТОШКЕНТ-2025

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Тиббиёт вазирлиги
СИАТМ директори
Н.С. Надирханова

2025 йил

“ОДАТИЙ ҲОМИЛА ТУШИШИ” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ ТИББИЙ ЁРДАМ КЛИНИК СТАНДАРТИ

ТОШКЕНТ - 2025

“ОДАТИЙ ҲОМИЛА ТУШИШИ” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ

КХТ-10/11 коди:	Нозологиянинг номи	Амбулатория шароитида диагностика ва даволаш учун нозология билан шуғулланадиган мутахассислар		Стационар диагностика ва даволаш учун нозология билан шуғулланадиган мутахассислар	
		Бош назоратчи мутахассис	Қўшимча жалб қилинадиган мутахассислар	Бош назоратчи мутахассис	Қўшимча жалб қилинадиган мутахассислар
КХТ-10		Оила шифокори, акушер-гинеколог	Эндокринолог, юкумли касалликлар бўйича мутахассис, терапевт, генетик	Акушер-гинеколог	Эндокринолог, юкумли касалликлар бўйича мутахассис, терапевт, генетик, гематолог
№96	Одатланган ҳомила тушиши				
O26.2	Одатланган ҳомила кўтара олмаслиги мавжуд аёлга тиббий ёрдам				
Ҳавола: https://classinform.ru/mkb-10/n96.html					
КХТ-11					
JA65.4	Одатий ҳомила кўтара олмаслиги мавжуд аёлга тиббий ёрдам				
GA33	Ҳомила кўтара олмаслик				
Ҳавола: https://icd.who.int/browse/2024-01/mms/ru#753990808					

ПРЕГРАВИДАР БОСҚИЧДА МУНТАЗАМ ДИАГНОСТИКА, ДАВОЛАШ, РЕАБИЛИТАЦИЯ ВА ДИСПАНСЕР ЁРДАМ

Диагностика чоралари	Тиббий хизматларнинг номи	Режалаштирилган тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича					Хизматлар ёки текширувлар минимал сони	Даволашнинг давомийлиги
		Амбулатор даволаш		Стационар даволаниш				
		ОШП	ОП/КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Бош мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Шикоятлар ва анамнез 2. Обьектив текшириш 3. Жисмоний ва клиник текширув.	Оила шифокори	Оила шифокори/ акушер-гинеколог	Акушер-гинеколо, неонатолог	Акушер-гинеколог, неонатолог, генетик, уролог	Акушер-гинеколог, неонатолог, генетик, уролог (ҳамкорлик)	1	3-4 кун

					(ҳамкорлик учун)	учун)		
Эслатма: Худудда мутахассис бўлмаган ҳолларда беморлар қўшни худудга жўнатилади.								
Мутахассис (қўшимча) маслаҳати (шифокор)	1. Шикоятлар ва анамнез 2. Объектив текшириш 3. Физикал ва клиник текширув.	Оила шифокори	Оила шифокори / акушер-гинеколог	Терапевт	Терапевт, эндокринолог, юқумли касалликлар бўйича мутахассис	Терапевт, эндокринолог, юқумли касалликлар бўйича мутахассис	1	Кўрсатмага кўра
Эслатма: Агар беморни текшириш пайтида ҳамроҳ касалликлар аниқланса, кўрсатмаларга мувофиқ тиббий муассасалар даражасидаги қўшимча мутахассислар маслаҳати ўтказилади.								
Асосий лаборатория текширувлари	1. Умумий қон рўйхати	+	+	+	+	+	Ҳолатнинг оғирлигига қараб	3-4 кун
	2. Умумий сийдик таҳлили	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
Эслатма: Агар беморни текшириш пайтида бирга келадиган касалликлар аниқланса, кўрсатмалар бўйича тиббий муассасалар даражасидан келиб чиққан ҳолда қўшимча текширувлар ўтказилади.								
Қўшимча лаборатор текширувлари	1. Қонда ферритин даражасини текшириш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб	3-4 кун
	2. Тиреотроп гормон даражасини аниқлаш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	3. Қонда тиреопероксидазага антитана миқдорини аниқлаш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	4. Қонда кардиолипинга антитана миқдорини аниқлаш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	5. Қонда бета-2-гликопротеинга антитана миқдорини аниқлаш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	6. Пролактин даражасини текшириш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	7. Андроген даражасини текшириш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	8. Менструал цикл 2-фазасида қондаги	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		

	прогестерон даражасини текшириш							
	9. Қонда қанд миқдори	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	10. Қоннинг биокимёвий таҳлили	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	11. Коагулограмма	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	12. Қонда С оқсил фаоллигини аниқлаш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	13. Қин суртмасини микроскопик текшириш	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	14. Аёл жинсий аъзоларининг шиллик пардалари суртмасини ПЗР усули ёрдамида ЖЙБЮИК кўзгатувчиларига (<i>Neisseria gonorrhoeae</i> , <i>Trichomonas vaginalis</i> , <i>Chlamydia trachomatis</i> , <i>Mycoplasma genitalium</i>) молекуляр биологик текшириш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		
	15. Йўлдош гистологик текшируви	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра		

Эслатма: Агар беморни текшириш пайтида ҳамроҳ касалликлар аниқланса, тиббий муассасалар даражасидан келиб чиққан ҳолда кўрсатмалар бўйича қўшимча текширувлар ўтказилади.

Асосий инструментал тадқиқотлар	1. Тос аъзоларининг ультратовуш текшируви	+	+	+	+	+	Ҳомиладорликнинг 14-16 дан 24 ҳафтасига қадар: агар бачадон	Ҳомиладорликнинг 14-16 дан 24 ҳафтасига қадар
--	---	---	---	---	---	---	---	---

								бўйни узунлиги 30 мм ёки ундан кўп бўлса, ҳар икки ҳафтада ёки бачадон бўйни узунлиги 25-29 мм бўлса, ҳар ҳафтада.	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

Эслатма: Агар беморни текшириш пайтида ҳамроҳ касалликлар аниқланса, тиббий муассасалар даражасидан келиб чиққан ҳолда кўрсатмалар бўйича қўшимча текширувлар ўтказилади.

Қўшимча инструментал тадқиқотлар	1. Сут безлари ультратовуш текшируви	-	+	+	+	+	1	3-4 кун
	2. ЭКГ	-	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	1	
	3. Гистеросалпинго- графия	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб	
	4. Эндометрий биопсиясини ўтказиш	-	-	-	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб	

ОШП - оилавий шифокор пункти; ОП – оилавий поликлиника; КТМП – кўп тармоқли марказий поликлиника; УТТ – ултратовуш текшируви; ЭКГ – электрокардиография.

ГОСПИТАЛИЗАЦИЯГА КЎРСАТМАЛАР:
<ul style="list-style-type: none"> • аборт қилиш таҳдиди, бачадон бўйни етишмовчилигини жарроҳлик йўли билан тузатиш зарурати, эрта туғилиш таҳдиди, мембраналарнинг эрта ёрилиши.
ШИФОХОНАДАН ЧИҚАРИШГА КЎРСАТМАЛАР:
<ul style="list-style-type: none"> • ҳомиладорликнинг давом этишига таҳдид солувчи ,эрта туғилиш ва бачадон бўйни етишмовчилиги белгиларини бартараф этиш.

**DAVOLASH CHORALARI
(DORI VOSITALARI YORDAMIDA DAVOLASH)**

Даволаш чоралари (асосий дори воситалари билан даволаш)		Режалаштирилган тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича					Ўртача кунлик доза	Бир курс учун доза
		Амбулатор даволаш		Стационар даволаниш				
		ОШП	ОП / КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Препаратнинг халқаро патентланмаган номи	Препаратнинг дозаси ва қўлланилиши							
Микролизирланган прогестерон	Капсулалар ёки шамчалар 400 мг дан интравагинал/ректал кунига 2 марта	-	-	+	+	+	Доза, қўллаш усули ва схемаси индивидуал равишда танланади	Ҳомиладорликнинг 20 ҳафтасига қадар
Дидрогестерон	Оғиз орқали кунига 2 марта, хар бир дозада 10 мг	-	-	+	+	+	Кунлик доза ҳомиладорликнинг биринчи триместрида 20 мг дидрогестерон	Доза, қўллаш усули ва схемаси индивидуал равишда танланади.
Даволаш чоралари (қўшимча дори билан даволаш)		Режалаштирилган тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича					Ўртача кунлик доза	Бир курс учун доза
		Амбулатор даволаш		Стационар даволаниш				
		ОШП	ОП / КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Preparatning xalqaro patentlanmagan nomi	Preparatning dozasi va qo'llanilishi							
Ацетилсалицил кислотаси	Таблетка шаклида кунига 100 мг	+	+	+	+	+	100 мг / кун	Ҳомиладорликнинг тасдиқланишидан бошлаб ҳомиладорликнинг 36 ҳафталигигача

Эслатма: ОХТ сабаби аниқланганда, даволаш тегишли касалликлар ва ҳолатлар учун клиник кўрсатмаларга мувофиқ амалга оширилади.

РЕЖАЛИ ЖАРРОҲЛИК ЙЎЛИ БИЛАН ДАВОЛАШ

Даволаш чоралари (жарроҳлик)	Режалаштирилган тиббий ёрдам турлари ва даражаси				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП	ОП/КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Жарроҳлик муолажа/аралашув/даволаниш номи					
1. Гистероскопия	-	-	+	+	+
2. Лапароскопия	-	-	+	+	+
3. Акушерлик пессарийсини киритиш	-	-	+	+	+
4. Бачадон бўйнига чок қўйиш (серклаж)	-	-	+	+	+
Эслатма: кўрсатилган жарроҳлик аралашувлари, агар кўрсатмалар мавжуд бўлса, амалга оширилади, операция кўлами индивидуал равишда танланади.					

ТЕРАПЕВТИК ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ

Овқатланиш тартиби	Амбулатория		Стационар		
	ОШП	ОП/КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Парҳез: -қатъий вегетарианликдан, тез тайёрланадиган таомлар, осон ҳазм бўладиган углеводлар кўп бўлган таомларни истеъмол қилишдан воз кечиш ва кофеин истеъмолини камайтириш	+	+	+	+	+
-етарли калорияга эга турли хил овқатларни, хусусан яшил ва қизил сабзавотлар, гўшт, балиқ, дуккаклилар, ёнғоқлар, мевалар ва бутун дон маҳсулотлари истеъмол қилиш натижасида олинган оксил, витаминлар ва минералларни етарли даражада қабул қилиш	+	+	+	+	+

“Д” РЎЙХАТДАГИ БЕМОРЛАРНИ ДИСПАНСЕР КУЗАТИШ

Ушбу нозологияда кўриб чиқилмаган

БИРЛАМЧИ, ИККИЛАМЧИ ВА УЧЛАМЧИ ПРОФИЛАКТИКА/СКРИНИНГ

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 14.06.2024 йилдаги 195-сон буйруғи билан тасдиқланган “Аntenатал парвариш, хавф гуруҳидаги ҳомиладор аёлларни олиб бориш” миллий клиник протоколи тавсияларига мувофиқ амалга оширилади. Бирламчи профилактика усулларига қуйидагилар киради: ҳомиладорликни 35 ёшга тўлгунга қадар режалаштириш, сунъий абортларнинг олдини олиш, ҳомила элементларини инструментал олиб ташлаш, ЖЙБЮИК, эндометрит ва тос аъзоларининг бошқа яллиғланиш касалликларини даволаш. ОХТнинг иккиламчи профилактикаси - бу ОХТ билан касалланган беморларни ўз вақтида текшириш, келажакда репродуктив касалликларнинг олдини олиш учун тақрорий ҳомила йўқотишларига олиб келадиган сабабларни аниқлаш ва бартараф этиш.

РЕАБИЛИТАЦИЯ

Ушбу нозологияда кўриб чиқилмаган

ПАЛЛИАТИВ ДАВО

Ушбу нозологияда кўриб чиқилмаган

ОДАТИЙ ҲОМИЛА ТУШИШИДА ШОШИЛИНЧ (ТЕЗ) ТИББИЙ ЁРДАМ

Тиббий муассасада шошилиш касалхонага ётқизиш учун кўрсатмалар:

- Бирламчи ҳомила тушишидан кейин жинсий йўллардан қон кетиш;
- Бирламчи ҳомила тушишидан кейин гипертермия;
- Бирламчи ҳомила тушишидан кейинги асоратланишнинг бошқа аломатлари (ихтисослашган шароитлар учун стандартлар ва протоколга мувофиқ)

“ОДАТИЙ ҲОМИЛА ТУШИШИ” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТЕЗ ВА ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ

Диагностика чоралари	Тиббий хизматларнинг номи	Шошилиш ва шошилиш тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича					Тақдим этилган хизматлар ва текширувлар минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
		Уйда ва фавкулотда вазиятларда	ОП, ОШП, КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Мутахассис (шифокор)	Шикоятлар ва анамнез	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	1	Ҳолатнинг оғирлигига

маслаҳати	Объектив текшириш	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	1	қараб
	Клиник ва инструментал текширув	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	1	
	Шифокорнинг кундалик назорати, шунингдек, ўрта ва кичик тиббиёт ходимлари томонидан муолажа ва ёрдам кўрсатиш	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	1	
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Акушер-гинеколог	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб
	2. Терапевт / кардиолог (ёки ОШ)	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	
	3 Жарроҳ/уролог			амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	
	4. Рентгенолог			амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	
	5. УТТ шифокори	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	
	6. Анестезиолог-реаниматолог			амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	
Эслатма: Мутахассислар томонидан текширув беморда ҳамроҳ касалликлар аниқланганда, шунингдек, бошқа касалликлардан фарқлаш зарур бўлганда амалга оширилади. Ҳамрих патологияни истисно қилиш учун терапевт маслаҳати ўтказилади ва уролог, жарроҳ. Бошқа мутахассислар маслаҳати дифференциал диагностика учун кўрсатмаларга мувофиқ белгиланади.								
Асосий лаборатория текширувлари	1. Умумий (клиник) қон таҳлили	-	-	+	+	+	1	Ҳолатнинг оғирлигига қараб
	2. Умумий (клиник) сийдик таҳлили	-	-	+	+	+	1	
Эслатмалар:								
Қўшимча лаборатория текширувлари	1. Қонда қанд микдори	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб	Ҳолатнинг оғирлигига қараб
	2. Биокимёвий қон	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг	Ҳолатнинг

	тахлили				кўра		оғирлигига қараб	оғирлигига қараб
	3. Коагулограмма	+	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб	Ҳолатнинг оғирлигига қараб

Эслатмалар: Ҳамроҳ касалликлар аниқланганда, мутахассислар билан маслаҳатлашгандан сўнг, тиббий муассасалар даражасига қараб, мавжуд ва зарур лаборатория текширувлари ўтказилади. Кўрсатилгандек қўшимча тадқиқотлар: биокимёвий қон таҳлили, коагулограмма, кислота-асос мувозанати (кўрсатилгандек).

Асосий инструментал текширувлар	1. Тос аъзоларининг ультратовуш текшируви	+	+	+	+	+	Кўрсатмага кўра	Ҳолатнинг оғирлигига қараб
Қўшимча инструментал текширувлар	1. Сут безлари ультратовуш текшируви	-	+	+	+	+	1	Ҳолатнинг оғирлигига қараб
	2. ЭКГ	-	+	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	Кўрсатмага кўра	1	

Эслатма: қўшимча инструментал диагностика текшируви фақат мутахассис томонидан кўрсатилгадек ёки стационар даволаниш вақтида амалга оширилади. Туғруқдан кейинги даврнинг асоратлари шубҳа қилинган беморларда касалликнинг эҳтимоли ва беморнинг ёшига қараб диагностик тасвирлаш учун кўрсатмалар ва тасвирлаш усулини танлашда индивидуал ёндашув тавсия этилади.

ДОРИЛАР БИЛАН ДАВОЛАШ

Даволаш чоралари (асосий дори билан даволаш)		Шошилинич тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича					Ўртача кунлик дозаси	Бир курс учун доза
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Препаратнинг халқаро нодавлат номи	Препаратнинг дозаси ва қўллаш усули	Уйда ва фавқулотда вазиятларда	ОП, ОШП, КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
1. Окситоцин	Инъекция учун эритмаси 5ХБ, 1 мл дан ампулалар, 10 ХБ, бир марта мушак ичига			+	+	+	Доза, қўллаш усули ва схемаси индивидуал равишда танланади.	Ҳолатнинг оғирлигига қараб

Изоҳлар: Агар асоратлар ривожланса, дори-дармонларни даволаш асоратларнинг турига қараб белгиланади. Белгиланган дори-дармонларнинг кунлик ва курс дозалари фармакологик кўрсатмаларга мувофиқ, қон текшируви натижаларига, беморнинг умумий ҳолатига ва динамик ўзгаришларга қараб турли хил

диапазонларга эга бўлиши мумкин.								
Даволаш чоралари (қўшимча дори билан даволаш)		Шошилиш тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича					Ўртача кунлик дозаси	Бир курс учун доза
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Препаратнинг халқаро нодавлат номи	Препаратнинг дозаси ва қўллаш усули	Уйда ва фавқулотда вазиятларда	ОП, ОШП, КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари	Доза, қўллаш усули ва схемаси индивидуал равишда танланади.	
1. Эноксапарин	90 кг гача - 0,4 мг т/о 90 кг дан ортиқ - 0,6 мг т/о	-	-	+	+	+		
2. Окситоцин	5 U, 1 мл, м/о, в/и	-	-	+	+	+		
3. Диклофенак натрий	75 мг / 3 мл, м/о	-	-	амал қилади	амал қилади	амал қилади		
4. Сефтриаксон	1 г, в/и, м/о	-	-	амал қилади	амал қилади	амал қилади		
5. Ампитциллин	1 г, в/и, м/о	-	-	амал қилади	амал қилади	амал қилади		
6. Транексам кислота	250 мг, 500 мг таблетка шаклида, 5 мл ампулалар	-	-	амал қилади	амал қилади	амал қилади		

Изоҳлар: Агар асоратлар ривожланса, дори-дармонлар билан даволаш асоратларнинг турига қараб ўрнатилади. Белгиланган дори-дармонларнинг кунлик ва курс дозалари фармакологик кўрсатмаларга мувофиқ, қон текшируви натижаларига, беморнинг умумий ҳолатига ва динамик ўзгаришларга қараб турли хил диапазонларга эга бўлиши мумкин.

ШОШИЛИНЧ ЖАРРОҲЛИК АРАЛАШУВЛАР

Даволаш чоралари (жарроҳлик усули)	Шошилинч тиббий ёрдам даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	Уйда ва фавкулотда вазиятларда	ОП, ОШП, КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
1. Гистероскопия	-	-	техник имкониятга кўра	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда
2. Лапароскопия	-	-	техник имкониятга кўра	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда
3. Акушерлик пессарийсини киритиш	-	-	техник имкониятга кўра	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда

Эслатма: Кўрсатилган жарроҳлик аралашувлари, агар кўрсатмалар мавжуд бўлса, операция кўлами индивидуал равишда танланади.

ТЕРАПЕВТИК ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ

Овқатланиш режаси. Парҳез жадвали ва ундан фойдаланиш муддати	Shoshilinch va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	Уйда ва фавкулотда вазиятларда	ОП, ОШП, КТМП	Туман (шаҳар) касалхоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари

<p>Парҳез: - Қатъий вегетарианликдан, тозаланган овқатлар, тез тайёрланадиган таомлар, осон ҳазм бўладиган углеводлар кўп бўлган таомларни истеъмол қилишдан воз кечиш ва кофеин истеъмолини камайтириш - Етарли калорияга эга турли хил овқатларни, хусусан яшил ва оранж сабзавотлар, гўшт, балиқ, дуккакдилар, ёнғоқлар, мевалар ва бутун дон маҳсулотлари истеъмол қилиш натижасида олинган оқсил, витаминлар ва минералларни етарли даражада қабул қилиш</p>	амал қилинади	амал қилинади	амал қилинади	амал қилинади	амал қилинади
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

РЕАБИЛИТАЦИЯ

Реабилитация тадбирлари	Тиббиёт хизматлар номи	Уйда	ОП, ОШП, КТМП	Стационар шароитда	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация даври
Мутахассис (шифокор) билан маслаҳатлашув	Терапевт/ОШ	-	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	1	1 ой
	УТТ мутахассиси	-	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	
Эслатма: Махсус реабилитация талаб қилинмайди. Акушер-гинеколог билан мунтазам текширувдан ўтиш жуда муҳим.						
Лаборатория синовлари	Умумий қон текшируви	-	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	1 ой
Эслатма: Беморнинг умумий аҳволига ва касалликнинг кечишига қараб ОП, ОШП ва КТМПда акушер-гинеколог ва оилавий шифокори назорати остида қўшимча лаборатория текширувлари белгиланиши мумкин.						
Инструментал текширувлар	УТТ	-	амалга оширилмоқда	амалга оширилмоқда	Кўрсатмага кўра	1 ой
Эслатмалар: Лаборатория ва инструментал текширувлар - кўрсатилгандек.						

ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ
(“Д” РЎЙХАТДАГИ БЕМОРЛАРНИ ТИББИЙ КЎРИҚДАН ЎТКАЗИШ)

Тиббий кўриқларни ўтказиш бўйича тадбирлар	Тиббий хизматларнинг номи	ОШП/ОП	КТМП	Минимал миқдор	Диспансер кузатуви даври
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	Шифокор текшируви	+	+	1	3 ой
Эслатма: Бемор тузалиб кетганда, клиник ва лаборатория кўрсаткичлари 6 ойгача назорат қилинади.					
Инструментал тадқиқот	1. Бачадон / тос аъзоларининг ультратовуш текшируви	+	+	1	6 ой
Эслатма: 3-6 ойдан кейин беморлар бачадоннинг ультратовуш текширувидан ўтадилар.					

ПАЛЛИАТИВ ЁРДАМ

Ушбу нозологияда кўриб чиқилмаган

БИРЛАМЧИ, ИККИЛАМЧИ ВА УЧЛАМЧИ ПРОФИЛАКТИКА/СКРИНИНГ

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 14.06.2024 йилдаги 195-сон буйруғи билан тасдиқланган “Аntenатал парвариш, хавф гуруҳидаги ҳомиладор аёлларни олиб бориш” миллий клиник протоколи тавсияларига мувофиқ амалга оширилади. Бирламчи профилактика усулларига қуйидагилар киради: ҳомиладорликни 35 ёшга тўлгунга қадар режалаштириш, сунъий абортларнинг олдини олиш, ҳомила элементларини инструментал олиб ташлаш, ЮЙБЮИ, эндометрит ва тос аъзоларининг бошқа яллиғланиш касалликларини даволаш. ОҲТнинг иккиламчи профилактикаси - бу ОҲТ билан касалланган беморларни ўз вақтида текшириш, келажакда репродуктив касалликларнинг олдини олиш учун такрорий ҳомила йўқотишларига олиб келадиган сабабларни аниқлаш ва бартараф этиш.